

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyed-
évre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok-, tanítók-,
gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 6 K.
a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy
példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm-ként 6 fillér.
Többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.

Telepítési akció Nagy-Küküllő- vármegyében.

Segesvár, május 16.

Darányi földmivelségi miniszter tud-
valevőleg a fehéregyházi gróf Haller-féle
birtokot is megvásárolta azon célból, hogy
az annyira üdvös telepítési politikáját ezen
a vidéken is megvalósíthassa. Felesleges
ezen a helyen bővebben fejtegetnünk azt,
hogy miért bir ezen birtoknak a jelzett
célra való felhasználása minden más ed-
digi erdőlyrészi telepítések felett oly óriási
fontossággal, mert minden jó hazafi szíve
nagyot dobbant akkor, midőn tudomására
jutott, hogy a fehéregyházi csatátérnek,
melyen hazánk koszorus lantosa számtalan,
hős bajtársával együtt örök álmát alussza
magyar kézen való maradása a telepítési
akció által örökre biztosított van.

A földmivelségi miniszteriumból ki-
küldött bizottság a napokban állapította
meg ezen birtok részletes telepítési terve-
zelét és ezen tervezet folyó hó 15-én dé-
előtt 10 órakor a vármegyeház kistermében
tartott értekezleten lett bemutatva azon
célból, hogy a helyi viszonyokkal ismerős
illetékes tényezők is hozzászólhassanak és

tapasztalataikkal előmozdithassák a létesít-
endő telep sikerét.

Az értekezleten az azt összehívó és
elnöklő dr. Béli László nagy-küküllővármegyei
főispánon kívül, jelen voltak Somegyi
István alispán, Somogyi Albert közgazda-
sági előadó, Boeskor Árpád, az államépíté-
szeti hivatal főnöke és László Ferencz kör-
jegyző, a m. kir. földmivelségi miniszter-
ium telepítési ügyága részéről pedig Lo-
vas Sándor min. osztálytanácsos, Dorner
Gyula főmérnök, Szász István kerületi áll-
lattenyészési felügyelő, Fekete Ferencz fő-
erdész, Lakner Ferencz miniszteri s. fogal-
mazó és Tóth József kataszteri mérnök.

Elnöklő főispán az értekezletet meg-
nyitván, üdvözlö a tagokat és köszönetet
mond Darányi földmivelségi miniszternek,
hogy alkalmat nyújtott ezen fontos kérdés-
ben a vármegyei illetékes tényezők hozzá-
szólásának tudatja, hogy elmaradásukat ki-
mentették Melczér Vilmos országgyűlési
képviselő, Haller János gróf, dr. Seiwert fő-
szolgabíró és Pogány István tanfelügyelő
Végül meleg hangon és őszinte mély rész-
vétellel emlékezik meg báró Kemény Bélá-
ról, ezen vidék egyik legtekintélyesebb, pá-
ratlan gazdájáról, ki váratlanul bekövetke-
zett halála folytán ezen értekezleten már

nem vehetett részt, mely körülményt a ta-
gok szomoruan vették tudomásul.

Eze után felkéri elnöklő főispán Lo-
vas Sándor oszt. tanácsost a részletes te-
lepítési tervezet előadására.

Lovas Sándor előadja, hogy az 1278
k. h. kiterjedésű birtokból telepítési cé-
lokra mintegy 771 k hold lesz felhasz-
nálva a többi, nevezetesen a kastély, kert
és az erdők nagy része továbbra is kincs-
tári tulajdon marad.

A telepítésre felhasználható területből
39 k. hold közczélokra fordítatik, a többi
pedig 38 telepesnek lenne kiosztandó.

Egy telep állomány kiterjedése a kö-
vetkező:

1. Belsőség 1 k. hold.
2. Gyümölcsös 800 □-öl.
3. Komlóskert 800 □-öl.
4. Réti 1 k. hold 500 □-öl.
5. Szénafü 1 k. hold.
6. Oszlatlan közös legelő 3 k. hold 800 □-öl.
7. Szántó föld 8 k. hold.
8. Erdő 2 k. hold 300 □-öl, összesen 18 k. hold.

Egy telep pénzértéke az épi endő ház-
zal együtt 7500 koronát tenne ki, mely
összeg után fizetne a telepes az első két
évben 2 százalék kamatot (150 K), a har-
madik évben 3 százalék kamatot (225 K)
és végül a 4-ik évtől kezdve 4 százalé-
kal törlesztendő telepe árát 50 éven át, mi-

„SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCZÁJA.

Urnapja.

— Német költeményből átdolgozta: Meisel József. —
(A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárczája).

Mindig örömmel és benső áhitattal nézeget-
tem az urnapi fehér ruhás leánykakat, kik ár-
tatlan lélekkel hintik apró kis kezeceikkel a
virágot az oltári szentséget vivő pap elé... Igazi
Mária gyermekek!

A kis Ella is alig két éve, hogy az abc-t
elkezdte János bácsi, kántor uram iskolájában
tanulni — de mert a kis szöszike, a szép kék
szemeivel oly áhitattal mondta el az imákat és
a kátét a tisztelendő urnak, hát őt is besorozta
az első áldozók díszes seregébe.

S mikor áldozó csütörtökön a szépen fel-
diszített templomban magához vette az Úr Jézus
szent testét, soha boldogabbnak nem érezte ma-
gát. Persze meg-meg nézegette magát, hogyne,
hisz szép fehér ruháskája és a myrthusi fej-
koszoruja oly jól illett kedves ártatlan arcához.
Sokszor is gondolt ám Ella arra a szép napra,
még a mamájának is sokszor eldicsekedett: ugy-e

édes, jó anyám, olyan voltam, mint egy angyal?
Hisz a tisztelendő ur is azt mondta.

De nem tartott sokáig öröme. Szemeit és
szép angyali arcát elöntötte a bánat.

Pünkösöd napján a jó, édes anyja a szent-
miséről hazajött, aztán ágyba feküdt és... ne-
hány nap múlva kivitték a sirkertbe.

Testvérei sirtak, a kis Ella pedig zokogott.
De megvigasztalódott, hisz ártatlan szíve nem
fogta föl a veszteséget, csak hogy fájt szegény-
kének, mert atyja busult.

Szegény Ella azonban nagy bánatra ébredett.
Szokás volt, hogy a tisztelendő ur Urnapjára
mindazon leánykakat, kik áldozó csütörtökön
először mentek szent áldozáshoz kirendelte, hogy
fehér ruháskákban — koszorúval, úgy mint az
angyalkák, virágot hintsenek a körmeneten és a
mi a legszebb még liliomot is kapnak kezük-
ben. Ella is küzlik lett volna, de a gyász
közbejött.

Az Urnap előtt a kis Mariskához benézett,
mert ő is a Mária gyermeke. Éppen a fehér ru-
hácskát simították, a dobozból pedig a koszorút
kivették és Mariska ujjongott örömeiben. Elbe-
szélte Ellának, hogy mily szépen lesz felöltözve...

Ella szíve elszorult s alig tudta elfojtani köny-
nyeit...

Igen, az öreg néni még azt is mondta, hogy
azok a leánykák, kik Urnapján virágot hintenek,
mind angyalok lesznek és a mit Jézuskától kér-
nek, megadja nekik. Aztán álmukban az angya-
lok fölviszik a mennyországba és reggel nem is
veszik otthon észre, újra visszahozzák ám őket...

S Ella sirt, haza sietett... és édes atyjá-
nak messziről kiáltott:

— Édes atyám! Engedd, hogy én is fölte-
gyem koszorúmat Urnapján!

— Nem lehet kis fiam, hisz gyászolsz!

— Igen atyusom, szólt — azután mindig
jó leszek...

— Nem lehet Ella, mit szólna a nép?

Elhallgatott, a leányka pedig zokogva mondta:

— Ha meg nem engeded, úgy az Égbe me-
gyek jó anyámhoz és soha többet nem jövök
vissza!

Egész nap szomoruan üldögélt, senkihez se
volt szava, pedig ezüst csengésű hangját folyton
hangoztatta.

Este szépen imádkozva elszenderedett.

Másnap nem kelt föl Ella — nagyon beteg
— lázas. Orvost hívnak, ki azonban csak vállat

dön évenként 300 koronát kellene fizetnie. Ezzel szemben 1—1 telep kiszámított minimális jövedelme évenként 798 koronára tehető, tehát a telepes megélhetésére és egyéb közterhek fedezésére 498 K maradna fenn.

Az értekezlet ezen tervet többek hozzászólása után általánosságban elfogadta, kívánatosnak tartja azonban még a következőket:

Haller Lujza grófnő még meglevő ingatlanai a kincstár által nyilvános árverésen szereztessenek meg.

Fehéregyházán önálló ev. ref. lelkesítő állás szerveztessék.

Ugyanott községi jegyzőség létesítessék.

A birtokon sörgyár és állami sörfőzőiskola állíttassék fel.

A telepek nagysága 20—21 k. holdra emeltessék fel azon czélból, hogy a telepes könnyebben megélhessen.

A telepesek lehetőleg a közeli székelység köréből fogadtassanak föl, legfeljebb egy néhány telepes volna magasabb gazdasági kultúrával bíró vidékről behozandó.

A telepes házak a vármegyei építési szabályrendelet értelmében 2-80 m. belső magassággal építtessenek.

A Petőfi-emléket az állam vegye át a telekkel és a rajta levő épületekkel a Petőfi-szobor bizottságtól és vállalja el annak gondozását.

Ezek után elnöklő főispán köszönetet mond úgy az előadónak, mint a megjelenteknek közreműködésükért és azon reményének ad kifejezést, hogy a telepítést a fentiek megvalósítása esetén siker fogja koronázni.

— sz. u. —

Elvi jelentőségű határozatok. A m. kir. belügyminiszter 9026—901. sz. határozata: „Az ügyfelderítést célzó közbeeső intézkedéseket tartalmazó határozat ellen felelősségnek helye nincs.“ A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 60920—901. sz. határozata: „Magán tulajdont képező uterü-

vonja és jönnek látná, ha tisztelendő ur után küldenének.

El is jött a jó tisztelendő bácsi és együttesen könyörgött enyhülésért.

Következő éjjel jobban volt és reggel el is mondta álmát.

— Az éjjel az égből voltam. Két szép anyuka vitt fel oda . . . oh be szép az Ég . . . szép fehér ágyba fektettek . . . azután koszorut tettek fejemre . . . és énekeltek . . . tudod jó apa úgy, mint mi . . . Mária . . . Mária . . . Mária . . . szűz anya . . . Ott láttam a kis Ilkát is; ő azt mondta ott kell maradjak veled, de én azt mondtam, hogy apát meg kell kérjem. Mamát is kerestem, de azt mondta Ilka, hogy még nincs itt, másutt lakik . . . Aztán elbucsuztam, de azt mondták jöjjetek hamar, hozzám el a fehér ruhámat és koszorúmat is!

Az atya keservesen sirt ezek hallatára, majd így szólott:

— És te elmennél?

— Igen apuskám, te is megengeded, ugye igen, hisz az anyukák megharagudnának? Aztán tudod, ha ott vagyok megkérem őket, hogy téged is vigyünk fel. Igen?

Elhallgattak mindketten.

— Apa — szólott újra Ella — Temessetek

let csak akkor vehető közutként igénybe, ha az jogerős határozattal a közutak hálózatába felvétele s azért tulajdonosa kárpótoltatott.“ A m. kir. belügyminiszter 8704—901. sz. határozata: „Özvegyi haszonélvezet tárgyát képező ingatlanok haszonbérbe adása s ez által az özvegyi jog korlátozása gyámhatósági uton az esetben sem rendelhető el, ha a végrendelet szerint az ingatlan tiszta jövedelmét kiskorú gyermekek tartására és nevelésére kell fordítani.“ A m. kir. földmívelésügyi miniszter 8953—900. sz. határozata: „A gazdátlan állatok eladási árából befolyt összegek után az igazolt tulajdonosnak kamatra nincs igénye.“ A földmívelésügyi m. kir. miniszter 45096—901. sz. határozata: „A hegyközségi közgyűlés határozatai ellen az 1894. évi XII. t.-cz. 102. §-ában megjelölt hatóságokhoz felelősségnek van helye.“

A jegyzők a közigazgatásban. A belügyminiszteriumban legközelebb anket lesz a közigazgatás reformja tárgyában. Az érdekelt körökben nagy várakozást fűznek ehhez a szaktanácskozáshoz, melyet a belügyminiszter júniusra fog összehívni. A várakozás annál indokoltabb, mert a helyes reform engedhetetlen előfeltétele az, hogy az egyes szakkérdésekhez a gyakorlati élet emberei hozzászólhassanak. A közigazgatási tervezet elemi alakzata, a község mindenestire, szóhoz kell hogy jusson az anketén. Az adminisztráció szálai végső vonatkozásukban a községi szervezetbe ágaznak el. A községi jegyzőre óriási feladatokat ró a közigazgatás. Már ezáltal is a legalaposabban a községi jegyzők véleményét kell meghallgatni a községi adminisztráció gyakorlati kérdéseiről. A kik eddig hazafias áldozatkészséggel teljesítették a sokszor emberfeletti munkát, sok hasznos és feltétlenül figyelmet érdemlő szemponttal járulhatnak hozzá a reform sikeréhez.

Világnapló.

— május 22.

Daranyi Ignác földmívelésügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a gazdasági munkás- és cseléd segélyző-pénztárról szóló törvény kiegészítéséről. A javaslat 29 szakaszból áll és a temetkezési és kiházasítási egyesületeket is működése körébe vonja. A mint a fővárosi lapokból olvasható, a kiegyezés miatt ugyan megnehezültek az osztrákok, mert az osztrák kormány elhatározta, hogy ezentúl Magyarországgal csak írásban fog tárgyalni a kiegyezés dolgában, szóbeli tárgyalásra

szép helyre, oda, a honnan a tisztelendő predikálni szokott halottak napján . . . Azután apuskám fehér keresztet tégy oda, a melyre Jézuska van festve . . . igen?

Az atya kezeibe rejtette arcát . . .

* * *

Másnap volt Urnapja. Ellának már-már vége . . . Hirtelen fölemeli szeméit és lágy hangon szól:

— Apus hozd a fehér ruhámat — tedd mellém — tedd fejemre a koszorút — nem sokára jön az angyal . . .

A szegény atya megtette, azután mindketten sirtak.

Az urnapi körmenet elindult a templomból, az ének-hangba belevegyült a templomharangja. A körmenet megáll Ella házuk előtt . . . bent a kis leányka alig piheg . . . Most kezdik az éneket:

„Üdvözlégy Krisztusnak drága szent teste“ . . . és a beteg fölemeli szeméit, felkiált: „Atyám, jó Atyám itt vannak . . . megyek . . . várjatok . . . Isten áldjon . . . Mily szépen énekelnek . . . igen és halk hangon ő is énekel: „Üdvözlégy Kriszt . . . Elhunyt, míg a pap áldást oszt Jézus szent testével és vérével. Egy Mária gyermekkel kevesebb a földön és egy anygallal több az Égben

csak úgy hajlandó, ha eredményre számíthat. A folyó évi június hó 8-ára Karlo-czára egybehívandó szerb kongresszus királyi biztosává a király vizéki Tallián Béla valóságos belső titkos tanácsos képviselőházi alelnököt nevezte ki. A bírósági végrehajtók országos egyesülete 18-án tartotta az évi rendes közgyűlést Kolozsvárott Radnóti Adolf elnökle alatt. A kongresszus lényeges tárgyát az alapszabályok módosítása képezte, melynek egyik fontos passzusa lesz a kölcsönös segélyező alap létesítése

María Krisztina Spanyolország regens királynéja bevégezte uralkodását, mert 16 éves fia, mint XIII. Alfonz vette át az uralkodást. A gyermek király ellen már merénylet következett el, de szerencsére a neki szánt golyó nem talált. A szultánnak egy ivadékja elismeri az olasz kormány jogát a szent városokban lakó olaszok kizárólagos uralmazására. Trinidadból jelenti egy lap, a venezuelai kormány csapatok bombáznai fogják a felkelők által megszállott Carupant. A francia és német lakosokat az ott időző Gassel német czirkáló hajó fogja védeni. A kínai kormány értesítette a követeket, hogy a lázadást elnyomták és a mozgalmat vezetőit elfogták. Ezzel szemben a paotingui idegenek tagadják, hogy a szilii lázadás vezéreit elfogták volna s hogy a lázadás el volna fojtva. Hirszerint a japáni flottát négy csatahajóval, két páncélos czirkálóhajóval, 15 torpedó naszáduzóval és 50 torpedó naszáddal szaporítják.

Alispánunk évi jelentése.

IV.

A vármegye központi választmányának működéséről is beszámolt Damokos dr alispánunk. E szerint az 1902-ik évre érvényes választó jogosultak száma összesen 7068. Ebből az udvarhelyi választó kerületre 2882, a kereszturna 2172 és a homoródra 2014 esik. Az oláhfalvi v. kerületben pedig 249, míg Székely-Udvarhely városban 626 választó jogosult egyén van. Végösszegekben az egész vármegyére 7943 választó jogosult esik.

A szegény-ügynél megemlítjük, hogy alispánunk intézkedett egy városunkban építendő vármegyei szegény-menház létesítése érdekében. E czélból a város ingyen telket adományozott, de a határozat jóváhagyásának késedelme megakasztotta az ügy kivételét. Ohajtandó volna pedig, hogy a menház mielőbb létesüljön s ezáltal a közönség kizsárolásainak eleje vetessék, másfelől pedig az arra érdemes valódi szegények emberséges elbánást nyerjenek. Az egyes községek szegényalapja mult év végével vármegyénkben összesen 75 ezer 447 korona 9 fillér volt. Egy kis társadalmi mozgalom megindításával, valamint a vármegyénkben áldásosan működő jótékony nőegyesületek hozzájárulásával, esetleg tekintettel társadalmi erőnk sokoldalú felhasználására s az uralkodó gazdasági viszonyokra — állami segítség mellett, rövid időn belül megvalósítható lenne az üdvös eszme, mely más vármegyékben már régen teljesült.

A szolgabírók és a város, valamint a körjegyzőségek ügyforgalmáról s a közrendészeti, ügyekről, közigazgatási állapotokról is helyes képet nyújt alispánunk jelentése. S ha lapunk szűk tere megengedné — érdemes volna az azokban feldolgozott igen becses adatokat szóról-szóra reprodukálni.

Az udvarhelyi főszolgabírói hivatalhoz közigazgatási iktatóra 6959, kihágásra 2591, anyakönyvire 163, bünvádára 11, összesen 9724 ügydarab érkezett, melyből 12 maradt elintézetlenül. A hivatal 437 cselédkönyvet, 9 iparengedélyt, 19 iparigazolványt, 1 igazolási jegyet, 1 erdőri es-

küzbizonyítványt, 93 mezőri könyvet, 6 fő- és 56 segéd-halászejegyet, 175 építési engedélyt, 185 táncengedélyt adott ki és 25 toloncozói eset volt. A járásban levő 15 kör- és községi jegyző iktatójára összesen 53897 ügydarab, a kézbesítésekkel együtt kisebb polgári peres ügy pedig 348 érkezett. Költségvetések és zárszámadások hátralékban nincsenek. A községi hitelszövetkezet forgalma Bögözyben 144234 K 75 f, Mátisfalván 32567 K, Asó-Sófalván 115486 K, Farezádban 9967 K 53 f, Parajdon 65831 korona volt.

A székellykeresztúri főszolgabíróshoz közigazgatási iktatóra 12418, kihágásra 1587, anyakönyvre 296, bűnügyre 75, összesen 14376 ügydarab érkezett, melyből elintézett 241 maradt. Kiadott 377 cselédkönyvet, 7 munkakönyvet, 6 iparigazolványt, 18 iparendélyt, 60 mezőri szolgálati könyvet, 130 építési engedélyt, 235 táncengedélyt, 3 fő- és 14 segéd-halászejegyet és toloncozói eset 8 volt. A járás 14 jegyzőjének iktatójára 25502 ügydarab érkezett, melyből 78 maradt elintézetlenül. Kisebb polgári peres ügyben 4569-ből 6 maradt hátralékban. A tagosítás Véczkén, Alsó-Siménfalván, Ujszékelyen. A-Boldogasszonyfalván, Szederjésen, Szent-Demeteren és Csőb községben befejezést nyert. M.-Zsákd, Kobátfalva, Sz.-Keresztúr, Fiafalva, M.-Felek és Bordos községekben folyamatba van. Jótékonyezelű egyesület 24 van.

Az oklándi főszolgabíróshoz 9394 közigazgatási, 1998 kihágási, 145 anyakönyvi, 11 rendőri, összesen 11548 ügydarab érkezett iktatóra, s ezek 3 kivételével mind elintézést nyertek. Kiadott 545 cseléd- és 8 munkakönyvet, 27 iparigazolványt, 1 iparendélyt, 1 erdőri bizonyítványt, 94 mezőri könyvet, 195 építési és 117 táncengedélyt, 18 fő- és 4 segéd-halászejegyet. Toloncozói eset 26 volt. A kör- és községi jegyzők ügyforgalma összesen 41103 volt. A tagosítást Miklósfalván befejezték, míg Vargvas, Olasztelek, Füle, Bibarcsfalva, Daróc, Szent-Péter, Városfalva, Dálya és H.-Almás községekben folyamatba van.

Székelly-Udvarhely városához 7348 közigazgatási, 631 ipariügyi és 4202 adóügyi, összesen 12181 darab érkezett iktatóra. A városi árvaszékhöz pedig 1196, míg a rendőrséghez 5478 ügydarab érkezett. Képviselői ülés 13, tanácsülés 90, árvaszéki 70 volt. Iparigazolványt és engedélyt 51-et, igazolási jegyet 14-et, cselédkönyvet 48-at, táncengedélyt 48-at adtak ki. Toloncozók száma 219 volt, cseléd nyilvántartásba 554-et vezettek. Kiadtak összesen 2952 drb marhalevelet s a négy országos vásáron 4108 drb szarvasmarha, 180 drb ló iratott át. A heti vásárokon és időközben történt átirásokat is ideszámítva, összesen 11923 drb állat iratott át. Közfogyasztásra levágtak 1265 szarvasmarhát, 1317 borjut, 1631 sertést, 6477 bárányt és 2176 juhot.

A fenségesről.

— Irta: **Nosz Gusztáv.** —

(4-ik folyt.)

A fenségesnek további kelleke abban áll, hogy tárgya valóságban létezzék és hogy oly ellenállhatatlan erővel nyilvánuljon, hogy teljesen legyőzzön bennünket. A képzelt vagy csak lehető tárgyak korántsem ilv fenségesek.

Bizonyára fenséges benyomást tett mindenkire az a történelmi esemény, midőn Mária Terézia mindenkitől elhagyatva, a pozsonyi országgyűlésen magát, családját, koronáját a magyar nemzet vitéségének és ősi erényének oltalmába helyezi, az összegyűlt rendek pedig határtalan lelkesedéssel amaz örökké nevezetes szavakban törnek ki: „Életünket és vérünket királyunkért!”

De most képzeljük el, hogy előáll a történetbuvár és azt bizonyítja, hogy ez nem igaz, hogy ez nem így történt, hogy ez mese. Rögtön megszűnik a fenséges hatás és beáll az esztétikai csaldóság.

Végül még a fenségesnek fokaival kell foglalkoznunk.

Abból az egyszerű tételből, hogy a fenséges ellenállhatatlan hatalom, következtethetjük, hogy az mindig csak viszonylagos és sohasem általános és azért tévedés azt hinni, hogy lehet törvényeket és körülményeket alkotni, a melyek szerint valaminek mindenkor és mindenkre nézve fenségesnek kell lennie.

Minél egyszerűbb, szűkebb, korlátoltabb valakinek szemléleti világa, pl. a gyermeké, annál gazdagabb és tágabb a fenséges képzeteknek és tárgyaknak köre és megfordítva.

Voltak időszakok, melyeknek saját fenséges szemléleteik voltak olyanok, melyek reánk nézve többé nem fenségesek és nekünk is vannak fenséges szemléleteink, a melyek ismét a jövő korban nem lesznek azok. Saját életünkben is tapasztalhattuk, hogy minden életkornak vannak saját fenséges képzeletei. Ifjúságunkban oly tárgyakért rajongtunk, melyek fölött az érettebb korban mosolygunk.

Felállíthatjuk tehát a tételt, hogy a mily különbözők a műveltségi, különösen aesth. műveltségi fokozatok, oly különbözők a fenségesnek formái és fokaik.

Előáll tehát az a kérdés: mi a fenségesnek első foka és abban melyik a mi képzetünknek legalacsonyabb színvonala? Fejtegetésünkben önként következik, hogy a legalsófoku fenséges az, a mely a megszokottabb emberi szemléletek és képzeletek fölé emelkedik. Ebből következik, hogy a fenségesnek kellekeit két elem csatolja: a nagyság és az erő.

Ha a kiterjedés nagyságáról beszélünk, akkor alatta oly fenségest értünk, mely a mi nagyság-viszonyainkat vagy az emberi nagyság mértékét végtelenül felülmulja úgy, hogy a mi nagyságunk mértéke amazzal összehasonlítva végtelenül eltörpül.

Ily fenséges tünemény: az égboltozat, a tenger, a sík róna és az Alpok. Ha meg ezeknek a nagyságát másokéval összehasonlítjuk és ha ezen nagyság mértékét bizonyos testeken még felülmulva találjuk, úgy, hogy ellentét keletkezik és a nagysági viszonyok a rendkívülinek és szerfelettinek a méreteit veszik föl, előáll az, a mit colossálisnak nevezünk.

Pl. Homeros azt mondja, hogy Athénának a sisakja oly nagy, hogy 20 város férhet el alatta, mily nagy lehetett tehát Zeus, a kinek a fejéből sisakostul ugrott ki ugyanaz az Athéna?

Hadurt, a magyarok istenét is oly nagyának ábrázolja a monda alkotó ereje, hogy egyik lábát a Mátrán megfeszíti, a másikkal pedig Kriván ormára hág.

A nagyságtól megkülönböztetjük a hatalmást vagy az erők fenségét. Az erő tüneményei az aesth. erőmértékhez viszonyítva, emberi erőnket végtelenül felülmulják, úgy hogy egyáltalában minden ellenállást kizárnak. A hatalmas ezekben a tüneményekben velünk és érzelmi létünkkel szemben a megsemmisítéssel fenyeget, vagyis a felelmetesnek alakját veszi föl. Az erő két irányban hat: alkotólag és rombolólag és a romboló erők mindig hatásosabbak és fenségesebbek, mint az alkotók, mert szembeszökők, gyorsabbak. Ilyenek a vihar, szélvész, lávaesés, szélvész, tüzvész, árvíz, hófúvatag. Nem fenséges látvány-e, ha a vilámlá leüti az ezeréves fát, hisz ezzel egy csapással diadalmaszkodik egy évezred fölött. Nem fenséges-e a mennydörgés moraja? De a mi a hangot illeti, ne higgyük, hogy csak az erős hang: az orkánbőmbölése, az ágyu lövés dőreje, a vizeses zumbölése, az ágyu lövés dőreje, a halk hang, pl. egy tüzvész alkalmával a pusztító lángok rémséges sustergeése is; sőt a hang teljes hiánya: a néma esend még fokozottabb mértékben izgatja idegzetünket és tartja fogva fantáziánkat.

Ugyanez áll a mozgásra vonatkozólag. Nem csak a heves kitörések, a természeti erők elemen-

táris nyilvánulása fenséges, hanem fenséges a nyugalom is, sőt talán a fenségesnek azon „plus ultrája” a maga méltóságteles nyugalomban: a halál, melyben minden végesnek, minden mozgásnak és életnek a teljes megsemmisülését látjuk.

De e tünemények többé-kevésbé csak nyilvánulásokban és következményeikben rettenetesek és fenségesek, nem pedig a cél vagy a szándék tekintetében is egyszersmind. Ez tehát a felelmetesnek még csak első foka. Második fokát felleljük ama formájában, a mikor vele feltett szándék is van kapcsolatban. Ezzel az emberi törekvések és célok tág terére, a lelki világ fenséges jelenségeinek körébe jutunk.

A felelmetes nyilvánul a fenség fogalmában, ha pl. megsemmisítő szándék és határ az egyénből indul ki és egyén ellen irányulva, a boszúnak alakját ölti föl. Ezért a személyes boszu felelmetesebb, mint a vérontás a háboruban.

Egyházi élet.

„Konfirmációi emlék.”

(Irta: Demeter Dénes h.-karácsonfalvi unitárius lelkész. Megjelent — mint főbizományosnál — Betegh Pál könyv- és újságkiadó vállalatában — Székely-Udvarhelyen — 1902 ben. Ára füzve: 60 fillér; díszes, aranyozott vászonkötésben: 1 K 20 fillér.)

A konfirmáció a hitben való megerősödés, mintegy kiegészítése a keresztségnek, midőn a keresztyén növendékek, a vallástanítás által megszünvén éretlen gyermekek lenni, az egyház önálló tagjaivá tételnek s minden cselekedeteikre nézve magukra vállalják Isten előtt az erkölcsi felelősséget. A konfirmáció által az ember erkölcsiileg elkötelezi magát arra, hogy *vallásához hű lesse* s igyekezni fog, hogy annak *szentségét* jó cselekedetei s erényes magaviselete által bebizonyítsa.

Igy van körülírva a konfirmáció lényege és jelentősége — az unitáriusok értelme szerint (L. Ferencz József: „Unitáriusok Káté” 98. és 99 l.)

Ezen szavak szellemébe behatolva, lehetetlen kicsinyelni a konfirmációnak, ennek a — minden ember életében legelső — szent fogadástételnek; ennek a lelki nagykorúsításnak fontosságát. Ha szabálytalanul és hibásan járna el az, a ki esküt anélkül tételne valakivel, hogy annak jelentőségét s következményeit lelkiismeretes pontosságig előre becsáláná; — ha méltán *vádolhatnók* könnyelműséggel azt a szülőt, a ki nem törekszik lelke mélyéig megilletni komoly intelmeivel, alapos tanácsaival gyermekét, midőn azt szárnyra bocsátja, ki az élet nagy útjára: úgy — joggal mondhatjuk — hibásan fogja fel s nem méltányolja kellően a konfirmációnak rendeltetését, hatását az a pap, a ki e szertartást csak gépiesen, csak kötelességszerűleg hajlja végre, a helyett, hogy azt örökre emlékezetessé igyekezzenk tenni tanítványai lelkében s igyekezzenk abban egy oly kiapadhatatlan forrást nyitni, a melyből az „emlékezet paradicsomá”-ban időző lélek mindig tudjon meríteni az élet küzdelmei és kétségei között vallásos felbuzdulást és erkölcsi erőt.

A konfirmáció iránti helyes érzékről teszen, kétségkívül, bizonyosságot az a kis mű, a mely az udvarhelyi unitárius papság egyik legnagyobb tevékenységű tagjának, Demeter Dénes h.-karácsonfalvi unitárius lelkésznek tollából, „Konfirmációi emlék” címmel jelent meg közlebből Betegh Pál kiadásában Székely-Udvarhelyen.

Szerző — midőn művének eszméje fölmerült lelkében — bizonyára úgy okoskodott, hogy külső eszközre is szükség van, a mely a konfirmáció hatását és emlékét állandósítsa. S igen helyesen. Mert a míg a konfirmációra való előkészítő tanításban s magában a konfirmációi vallás- és fogadástételben alapját rakja le a pap a hit és erkölcs épületének: addig egy — ebből az alkalmából emlékül nyújtott könyv, — külső-

sen ha tárgya és kidolgozása is megfelelő — igen alkalmas eszköz lehet arra, hogy azoknak a magasztos pillanatoknak emléket koronként felüljön s ez által a lélek mindannyiszor újabb erőt és felbuzdulást nyerjen az élet nemesebb irányban való folytatására, magasabb kötelességeinek betöltésére

Sajnálattal s egyuttal örömmel állapíthatjuk meg a tény, hogy Demeter Dénes munkája, — a maga nemében — uttörő az unitárius egyházi irodalom terén.

Már mint ilyent is, szíves örömmel és elismeréssel kell hál üdvözlőnk.

Tegyük azonban mindjárt utána, hogy a könyvnek tartalmánál és kidolgozásánál fogva is megvannak a maga kétségtelen érdemei.

Általánosságban azt mondhatjuk róla, hogy a kitűzött czélnak megfelel mind tárgyánál, mind irányánál közérthető voltánál fogva.

(Folyt. köv.)

Ürmössi Károly.

Irodalom.

Franklin-féle Magyar Remekírók Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor G., Garay J., Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vajda János, Vörösmarty Mihály munkái esakis a Franklin-féle Magyar Remekírók gyűjteményében jelennek meg. Senki más ez időszereint ki nem adhatja, mert kizárólagos kiadó joguk a Franklin-Társulaté. Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 korona. Az öt kötetből álló első sorozat megjelent. Tartalma: Arany János munkái 1. Sajtó alá rendezi Riedl Frigyes. Vörösmarty munkái 1. sajtó alá rendezi Gyulai Pál. Tompa M. munkái 1. Sajtó alá rendezi Lévy József. Garay János munkái. Sajtó alá rendezi Ferenczy Zoltán. Csiky G. színművei. Sajtó alá rendezi Vadnay Károly. E gyűjteményt kiegészíti Shakspeare összes színművei 6 kötetben. Kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet köve 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kaphatnak a Franklin-féle Magyar Remekírók megrendelői. Havi részletfizetésre beszerezhetők. Vigyázat a megrendelésnél, hogy a kínált gyűjteményben a főt felsorolt írók befoglaltatnak-e?

Különfélék.

— **Személyi hírek.** Salis Samaden Rezső báró, a 70-ik dandár parancsnoka e hó 23-án este 9 órakor városunkba érkezett és a helybeli zászló-aljnál a tavaszi szemlét — mely előrelátólag 8 napig tart — megkezdte. — Fekete Jakab okl. gépészmérnök, a marosvásárhelyi fém- és faipari szakiskola igazgatója — hivatalos kiküldetésben e hó 23-án városunkban időzött.

— **Kinevezések.** A pénzügyi m. kir. miniszter erzsébetvárosi Gáspár Gy. Lázár helybeli kataszteri irattárkezelő irodatisztet ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazó- és földadónyilvántartási biztosnak nevezte ki a deési m. kir. pénzügyigazgatóságához s helyébe az itteni m. kir. pénzügyigazgatóságához Kibédi Zsigmond okleveles gazdasági lakost ideiglenes minőségű kataszteri irattárkezelő irodatisztnek nevezte ki.

— **Esküvő.** Moskovits Vilmos és Goldberger Irénke ma d. e. 11 órakor a dohány-utcai izr. templomban tartják esküvőjüket Budapesten.

— **Színészet Székely-Keresztúron.** Gáspár Jenő szintársulata játézik Sz.-Keresztúron élénk pártolás mellett. A mult bét műsora változatos és kifogástalan volt. Szombaton „Falu rossza”, vasárnap „Kurucz Feja Dávid”, hétfőn „Buzavirág”, kedden „Aranyasszony”, csütörtökön „A bor” került színre igen jó előadásokban. A társulat tagjai közül a közönség tetszését megnyerték: Gáspár Málka, Siménfalviné, Ferencziné, Erdélyi, Gáspár Jenő, Gáspár Kálmán, Siménfalvi Gyula és Váradi Jóska. A válogatott műsor és gondos előadások iránt naponta fokozódik az érdeklődés úgy annyira, hogy a helyi és közeli községek intelligenciája mind nagyobb számban és sürűbben látogatja azokat. A valóban pártolásra méltó társulat e hónapot még Sz.-Keresztúron tölti s talán azután is pár napig, ha az érdeklődés nem csökken. Tegnap a Suhancz operette és ma vasárnap Moldován Gergely híres népszínműve a „Florika szerelme” került színre.

— **Emléket az agyagfalvi réten!** Az agyagfalvi réten felállítandó Székely emlék-alap javára újból adakoztak: Teleki Sámuel 341 sz. gyűjtőívén 4 K 50 f, Bodrogi János ref. tanár 280 sz. gyűjtőívén 20 K, összesen 24 K 50 f. Ezt hozzáadva az eddigi befolyt összeg 4203 K 54 f, az alapösszege tesz 4228 K 54 fillért. Fogadják a nemes szívű adakozók hazafias adományukért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. Sz.-Udvarhely, 1902. május hó 24-én. Ferenczi János, végrh. biz. pénztárnok.

— **A helybeli Hitelszövetkezetnek** Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezetté leendő átalakulása czéljából jövő vasárnap a polgári önképző- és segélyző egyesület nagytermében rendkívüli közgyűlése lesz. Ime tehát az alkalom, hogy városunk iparosai testvéri jóbort nyujtva: „Mindnyájan egyérett és egymindnyájáért” sorompóba álljanak!... Nem lenne jó szolgálatot városunk iparosainak, aki nyíltan, avagy leplezetten az átalakulás elé akadályokat igyekeznek gördíteni, sőt hátrán kimondhatjuk, az ilyenek elfogultak, nem tudják átérzeni és érteni városunk iparos polgárainak sanyaru helyzetét, melyben nap-nap után mind jobban elmerülnek. De nemcsak elfogultaknak kellene tekintsük azokat, akik iparosaink tömörülését jó szívvvel elősegíteni esetleg nem ohajtanak, hanem boldogulhatásuknak ellenségeiként. Miért ne legyen bármely székelyudvarhelyi iparosnak biztos megélhetési forrása?! Miért kelljen önmaga és családja fenntartásáért folyton gyötrődni, a helyett, hogy tanult mesteriségét műhelyében aránylagos gondtalansággal végezné?! Tömörülve, az egyenkint gyenge fűszál is elszakíthatlan; mennyivel erősebb lesz ennél anyni derék, szakképzett, kitartó munkában megedződött iparos polgárunk egyetértő, egy irányban haladó törekvésében?! Félre tehát a kishitűségekkel, alap nélküli gáncoskodásokkal: legyen városunkban Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet! Csakis ezzel, ennek üzletkörében juthatunk törvényadta jogainkhoz s részesülhetünk az abban letett kedvezményekben.

— **Eljegyzés.** Ifj. Szemerjay Károly könyvkötő, a „Szemerjay Károly és fia” helybeli könyvkötészet birtagja, ma (vasárnap) tartja eljegyzését Páll Károly ev. ref. lelkész kedves leányával Laurával Topliczán.

— **A polgári önképző és segélyző egyesület** mult vasárnapra hirdetett évi rendes közgyűlését ma (vasárnap) d. u. 2 órakor kezdődőleg saját helyiségének nagytermében fogja megtartani — tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

— **A helybeli fazekas ipartársulat** e hó 20-án d. u. 2 órakor tartott teljes gyűlésében igen szép jelét adta székely testvéries egyetértésének. A társulat Zakariás Ferencz társulati elnök házában és vezetése alatt tartotta meg gyűlését, melyre a helybeli Hitelszövetkezet közgyűlése által kiküldött előkészítő bizottság nevében Spaller József b. elnököt és Betegh Pál b. jegyzőt is meghívta. S örömmel láttuk ott Kóbori Ferencz helybeli agyagipari szaktanárt. A bizottság nevében Spaller elnök behatóan ismertette a jelenlegi Székelyudvarhelyi Hitelszövetkezetnek Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezetté átalakulása esetén a Fazekas Ipartársulatra háramló előnyöket s a nyereség kedvezmények nagy horderejét. Előadását mindvégig élénk figyelem kísérte, ugyszintén Kóbori szakszerű fejtegetéseit is. Ezután a Társulat egyhangulag határozatilag kimondotta, hogy fazekasipari szakcsoportha alakul, készáru raktárt létesít s belép az átalakulandó Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet kötelékébe, mintegy hatvan részjeggyel. Ez 50 koronával számítva 3000 korona, minek az állami segély és az Orsz. Központ által nyujtandó kölcsön háromszorososa: 9000 korona s így összesen 12 ezer korona állana ellanyhult fazekas iparunk kellő magaslatra emelésére, a romániai vámháboru miatt elszegényedett fazekas iparosaink talpra állítására, rendelkezésre. Mit lehet ebből művelni, azt csakis az egyetértő buzgóság fogja megmutatni! A határozat kimondása után Spaller József szakiskolai tanár, a kiküldött bizottság elnöke, valóságos fohászt küldött a magyarok Istenéhez az egyetértő, szép határozat sikerre kivételére. Részünkrol is gratulálunk a nemes fazekastársulat derék határozatához, melylyel fényesen bebizonyította, hogy a kor intő szavát megértette s azzal haladni akar és tud!

— **Jégvihar.** Óriási jégeső pusztított e hó 19-én városunk és a szomszédos községek határán. D. u. 4 óra felé észak-nyugat felől ólom-

szürke fellegek emelkedtek s nagy dörgéssel, szélviharral, valóságos Istenítéletszerű idő érkezett. Fájdalmas remegés fogta el a larosságot, látva a borzalmas vihart, mely a föld terményeit pusztítja; tudva azt, hogy mily nyomor és nélkülözés elé néz népünk az utóbbi évek sanyaru gazdasági viszonyai miatt. Mogyoró, dió, sőt Ülke közsg környékén — mint onnan lapuaknak írják — már tyuktojás nagyságu jég hullott s a legkisebb darabok is diónagyságuak voltak. A jég mintegy 10 perczig ömlött oly rohamosan, hogy egyes helyeken még mánap, sőt harmadik napon is lehetett találni belőle; mérhetetlenkárt és pusztulást hagyva hátra. Ülkeben a jégverés oly vehemens volt, hogy a házak nyugat felőli oldalán a zsindelet, cserepet, vakolatot leverte, az ablakokat bezúzta. A fákrol pedig nemcsak a leveleket, de a vékonyabb galyakat is mind leverte. A pusztulás még iszonyubb a szántóföldeken, hol a szepen fejlődött őszi vetést egészen tönkretette. Ugy néz ki a határ, mintha lekaszálták volna.

— **Az állami főreáliskola tanulmányi kirándulása.** A székelyudvarhelyi m. kir. áll. főreáliskola ifjusága f. hó 16., 17. és 18-án tanulmányi kirándulást tett Maros-Ujvár és környékére. Nosz Gusztáv és Hlatky Miklós vezetése mellett Segesvárra érve, mindenekelőtt hazafias kötelességének akart eleget tenni, s felvonulva Petőfi szobrához, rövid, de lélekemelő ünnepélyt rendezett. A Hymnus elneklése után Nosz Gusztáv vezető tanár lendületes szavakban méltatta Petőfi halhatatlan érdemeit, önfeláldozó hazafiságra s fajszeretetre buzdítván az ifjuságot. Beszédének rövid kivonata ez:

„Ide jöttünk, hogy Petőfi-szobrá előtt kegyeletünk szerény koszoruját letegyük; szerény e koszoru, de értéket kölcsönöz neki érzelmünk bensősége — a hozzá fűzött lelkesedésünk avatja annak méltó zálogává. Van-e szentebb és méltóbb zarándokolási hely magyar ifjura nézve, mint e szobor, a mely koszorus költőnköt ábrázolja, az a hely, a hol nyugosznak ök, a hős fiak duló csaták után s a hol porladozik Petőfi teste, a hol porai egyesülnek az anyafölddel, melyet ő oly rajongóan szeretett. Beteljesedett hó vágya: ott esett el a harc mezében, ott pecsételte meg életével azt, a mit vallott. Legyen idealotok e költő. Tőle tanultunk hazaszeretetet, fajunk megbecsülését, ragaszkodást a nép iránt, a mely egyik kezében az ekeszarvával, a másikban karddal vivta ki ezeréves multunk jogait. Geniusza a költőnek, leborulunk dicsőséged előtt, légy velünk, lelkesíts, erősíts küzdelmeinkben és törekvéseinkben.”

Ezután Tóth Mózes VII. oszt. tanuló Erdélyi Zoltánnak „Szeress hazát és nemzetet” című költeményét szavaltta el. Az ünnepely a Szózat elneklésével véget ért. Ezután a Frank-féle vendéglőbe vonultak, hol Bocskor főmernök szivessege folytán már izletes vacsora várt. Szívélyes bucsuzás s éljenzések közepette folytattuk este 11 órakor utunkat Maros-Ujvár felé. Az allomáson Szabó Albert bányafőmernök s Magyary Mihály bányamernök fogadták, majd pedig kalauzoltak minket a bányatelpre. Reggeli után banyaszóitőzetekbe öltözve kosarakkal leszálltunk a Stefánia-bánya belsejébe, hol elragadtatva szemléltük a remek szépségű sóbányát s a sóbányászat csodás mesteriségét. A magyarázattalitt Szabó Albert bányafőmernök szolgált, megösmertette velünk az egész telep keletkezését, a legrégebb bányászati módozatokat s a mai modern bányászatot, elvezetes előadásával lekötve mindnyájunk érdeklődését. A bányamunkások áhitatos imájának meghallgatasa után mintegy viszonzásul a Szózatot énekeltek el az áhitatos csendben. E megkapó jelenetet felhasználta Nosz Gusztáv tanár arra, hogy az ifjusághoz intézett rövid beszédében vallásosságra, szorgalomra, kitartásra és jellemességre buzdította azt. Abányából kijövet a telep egyéb felszereléseit, a gépházat, villanytelepet, sóörölt s a vízműveket tekintettük meg, ezért még alkalmunk nyílt a jó hatású sósfürdőnkben magunkat felüdíteni. Delben valóságos luculusi lakoma volt, mely tekintve, hogy egész idő alatt a cigányai játszott, jó sokáig elnyúlt. Délután a Bárczán, Maros-Ujvár és kedves üdülőhelyén a marosujvári első zenekar Rák János kitűnő karmester vezetése alatt hangversenyezett. Ott azonban a vidám társaságot a hirtelen támadt eső megzavarta. Mivel ez késő délutánig tartott, a tordai hasadékhöz tervezett menetel kétéssé tette, a vezetőtavnár urak elhatározták, hogy a kirándulás tervét megváltoztatva, Torda helyett Kolozsvárra vezetik az ifjuságot. Este vidám vacsora után, melynel lelkesült tőstok hangzóttak a szíves házzigadákra s Rák Jánosra, nyu-

galomra tértünk, hogy másnap kora reggel folytathassuk utunkat Kolozsvár felé, hova reggel 6 órákor szerencsésen meg is érkezünk. A pályaudvaron a kolozsvári tanítóképző ifjúságának küldöttei fogadtak, Orbók igazgató nevében vendégekül üdvözölve bennünket. A tanítóképző ebédlőjében kapott izletes reggeli után az egész délelőtt a muzeumok, szertárak, az egyetem, botanikus kert, klinika s különböző intézetek meglátogatásával telt el s ez uton is el nem mulaszthatjuk hálás köszönetét nyilvánítani Nagyságos dr Szádeczky Gyula egyetemi tanárnak, ki közbenjárásával mind ezen helyekre a bejuthatást lehetővé tette. Ebéd és vacsora az unitárius gymnásium internátusában volt és hálás köszönetet mondunk az igazgató urnak szíves vendéglátásáért. Délután az ifjúság egy része a Nemzeti Színház látogatta meg, másrésze pedig a kies Mikolay parkban csolnakazott, avagy a katonazenekar hangversenyében gyönyörködött. Vasárnap este 9 órákor Kolozsvártól is búcsút vettünk és kellemes emlékekkel és gazdag benyomásokkal vigan s jó egészségben tértünk vissza városunkba. Vegül megemlítem még azt is, hogy a vezető tanárok egy 10 koronás arany pályadíjat tüzttek ki a kirandulás legsikerültebb leírójának. *Wild Gyula*, VII. oszt. t.

— **A székelykereszturi Székely-Társaság** szerdán tartotta rendes összejövetelét, melyen élénk eszmecsere mellett az E. K. E. által a székelyföld ipara érdekében indítandó akció tárgyában bemutatott kérdőpontokat tárgyalta. A brassói testvér-Társaság átirata örömmel vétetett tudomásul, melyben a Magyarság mellett tömörülést javasolja. Végül Jakabházi Samu tett jelentést a Petőfi utolsó tartózkodási helyének kikutatása érdekében folytatott vizsgálat eddigi eredményéről.

— **Szinészet Etéden.** A következő sorokat vettük: Valóban kulturmissziót teljesít az a lelkes csoport, mely Erdődi szinigazgató vezetésével melletti bejárva vármegyénk nagyobb községeit, gyakran szegényes hajtekban, kuzdva az általános előítéletekkel, áldoz a nemzeti muzsa oltárán. Zetelakan, Nagy-Gatambfalván, Székely-Kereszturon és Alsó-Simenfalván át folyó hó 14-én érkezett Erdődi Miklós igazgató társulata Etédre és bemutatkozó előadásában a „Hazassági három próba”-ban egyszerre hódította meg nemcsak az odavaló intelligenciát, hanem a minden szépért, nemesért lelkesülő etédi székelységet is. Szinre kerültek azóta: Mozgo fenykepek, Valas után, Két anyagyermek (Parasztkisasszony). Tartozunk azon kijelentéssel, hogy erdődi társulata nem közönséges vandortrupp. A társulat jó erőkből áll. A nők közül Derine Mariska bájos szinpadí jelenés és megkapó kedvességgel játszik. Ugyanezt mondhatjuk Kutty Piroskáról, a társulat fiatal szendéjéről, ki szinten feltűnést keltett. Hajnal Katalin a neki megfelelő szerepben szintén jól alakult. A férfiak közül általános sikert aratott Deri Rezső. Nagy biztossággal és megkapó elevenességgel játszik. Sikerében osztozik Erdődi, ki nek pompás humora, ötletes alakításai igazi műélvezetet nyújtanak. Koranyi jó közepes tehetség. Nem érezzük magunkat hivatottnak kritikát mondani, de a társulat érdekeiben meg kell jegyeznünk, miszerint Erdődiné és Mészáros — előbbi nyelvhibájával, utóbbi a szerep be nem tanulásával — gyakran a megértésre zavarólag hatnak. Egy rendes sugó szerződése is nagy hiányt pótolna. Műsoron vannak: Becsületzó, Virágfakadás, Bor és Ördög-mátkája. Utóbbi a helybeli műkedvelő társulat közreműködésével. (r i.)

— **Ziegler Károly** erdédi lakos a berlini művészeti képzőintézetben „Elveszett fiú” című festményeért kitüntetését nyert.

— **Mélyreigazítás.** A helybeli ev. ref. kollegium hangversenye alkalmából felülfizettek névsorából kimaradt: Barabás András 6 korona és Molnar Károly 3 korona felülfizetése, mit is ezennel köszönettel nyugtaz a rendezőség.

— **Észrevétel.** A következő sorokat vettük: „Botrány a temetésen” című közlemény, mely a „Magyar Szó” nevű lapban megjelent, alkalmas arra, hogy egy temetés harmoniáját megzavarja, de nem arra, hogy elvi kérdést megoldjon már azért sem, mert írója magát megnevezni nem meri s így csak arra való, hogy azon lap személetes ládáját töltse meg. Azt szeretné, hogy a protestáns főurak tetemei felett az őt elkísérők ül-

jenek orgiákat. Külömben semmi szükség, hogy a gyászoló család protestáns reputációját, sem az ev. ref. egyházi értekezleteket látogató kath. plebános személyét megvédjem, csak a halott bolygató tettét bélyegezem meg. Fiafalva, 1902. május 20. Ugron Zoltán.

— **Dr. Székely Kornél**, a száj- és fogbetegségek szakorvosa — mint bennünket értesít — e hó végén több heti tartózkodásra Székely-Udvarhelyre érkezik. Szabadalmazott fogsorai Európa-szerte páratlanok a maga nemében, melyekre felhívjuk olvasóink figyelmét. A hét államban szabadalmazott szájpád nélküli műfogsorokkal párisi nagy aranyérmét nyert.

— **Köszönetnyilvánítás.** A következő sorok közlésére felkerettünk: A gróf Majláth Gusztáv Károly erdődi püspök urunk Ő excellenciájától érkezett 150 korona; az udvarhelymegyei I-ső takarékpénztár által adományozott 100 korona és az Oroszhegy községből — az űkei tűzkárosultak nyomora némi enyhítésére könyör-adományul gyűjtött s megis küldött szemes termény, ruhanemű és pénzben mintegy 42 koronát kitevő segélyért, valamint e megye területén több egyesek által, a károsultaknak nyújtott segély-adományokért, s a károsultakat ért csapásnak így elviselhetőbbé tételéért a károsultak nevében — e helyen is — hálás érzelemmel áthatottan nyilvánított köszönetet. Fogadják a nemes szívű adakozók az öntudat erejével azon kijelentést, hogy a nemes cselekedetek magasztossága el nem múlólag fennmarad az idők végeig Szent-Tamáson, 1902. május 16-án. György Jeremiás, körjegyző, segélybiztos. tag.

— **A póttartalékosok** jövő hó 2-án vonulnak be 13 napos tavaszi fegyvergyakorlatra városunkba.

— **Kertmegtisztítás.** Sándor István bérlő a Koronkay-kertet jövő vasárnap ünnepélyesen megnyitja. Addig is ajánlja kőbányai friss sörét (á lá swechati).

— **Tengeri bűvár** és nemzeti panorámalátható városunkban, a főtéren. Előadások naponta d. u. 4 órától este 9 óráig. Erre vonatkozólag bővebb tájékozást nyújt mai számunk hirdetési rovata.

— **Kutya esett** és megfuladt e hó 23-án Vas Márta vágási lakos 3 éves leánykája Vágás községben.

A jánosfalvi k. biró ur levele.*

Tekintetes szerkesztő ur!

valék a fent jelzett számú közleményre az alábbiakban meg felelni, de nem álnév alatt, hanem valódi nevem ismertetése folytán, s a melynek közé tételére tisztelettel fel kérem a tekintetes szerkesztő urat!

Hogy becses lapjának ez évi 7-ik számában tisztviselőik érdeke czimén mint válaszul egy pár sort irtam, arra ugyan e lap 9-ik számában csak rágalmmal vissza felelve érintettek. De ne hiszen senki olyan gyengének, hogy bármi megtántorít-hatna igazamban, mert én eredetű székely vagyok, nem félek a szolgabirótól, nem a jegyzőtől, nem a végrehajtótól, sem pedig a vén aszonyoktól, mint a hogyan aszt czik író jelezte, mert gyávának tartom még azon alá rendelteimet is a ki kötelességét pontosan teljesíti és még is félne tőlem.

De mű köségi birók menyivel inkább jönnem

* Rendős János főbiró e hó 11-iki számunkban közölt levelére kaptuk a homoród-jánosfalvi községi főbiró ezen válaszáat, a ki úgy látszik ugyancsak pennás ember. A paritás elvénél fogva tehát adjuk írás szerint.

Szerk.

féltünk, mert mű inkább a kik arra vagyunk hivatva, csak mondani tiszteségből szolgáljuk köségeinket, azon csekély fizetés a mi azal jár, az megélhetését még legkevésbé azon köségi birónak sem biztosíthatná, a ki e megyében a legmagasabb fizetést kapja is szolgálataért. És én úgy hiszem, hogy minden köségben a birói állásra nem jelölnek olyan egyént a ki anyagi szempontból a szegényebb osztályhoz tartoznék, és megélhetését a birói fizetés képezné. Hanem a mű megélhetésünk forása úgy hezánk van kötve hogy aszt a birói hivatal vesztesége el nem veheti tőlünk, és ezért nem félünk, hogy ha vesztyük is hivatalunkat, mert azal csak szabadulunk a sok baj és rágalomtól, de megélhetésünk forrása az által nem apad ki.

Ezekben kívánék meg felelni czik ironak, hogy ne gondoljon olyan gyengének, hogy még olyan teher alatt is roskadnék a mit elap 9 ik számában reám czik író tett, mert én székelynek születtem, s nem szül párducz gyáva nyulat, s a sas keselyű galamb fiat.

S czik író ur sok szép teni valót el mond, csak nem úgy mondja mint a huszadik századba a hogy a székely nép beszél. Mert a székely gobéságok már rég le teltek (?) és én ezen gunyolodásáért pedig ha szolgabirója volnék czik irenak nem anyagilag büntetném, hanem mint 848 előtt.

Mely soraim közlése után maratam a tktk szerkesztő ur alázatos tisztelője

H. Jánosfalván 1902. Május 14-én.

Benedek Mozes
k. biró.

Törvénytörvényeszek.

Törvénytörvényeszek. A helybeli kir. törvénytörvényeszeknek e hó 23-án tartott főtárgyalásain a következő ügyek nyertek elintézt: Csiki József székelyudvarhelyi lakos sulyos testisértés büntette miatt 6 havi börtönre ítéltetett, mely ellen ugy a kir. ügyész, mint az elítelt felebbezett. — Gagy Mózsné zetelaki lakos gond. sulyos testisértés vétségéért 1 napi fogházra és 10 K pénzbüntetésre; Sata Gáspár kadicfalvi lakos pedig sulyos testisértés büntette miatt 7 havi börtönre; Stancsuj Lajosné kénosi lakos lopás büntette miatt 6 havi börtönre s 3 évi hivatalvesztésre; Máthé Gy. Istvánné zetelaki lakos gondatl. emberölés vétségéért 2 napi fogházra ítéltetett.

Bűnügyi tárgyalások. A helybeli kir. járásbiróságnál e hó 22-en és 23-án megtartott tárgyalásokon következő ügyek nyertek ítéletes elintézt: Sándor Dénes kadicfalvi lakos sulyos testisértés vétségének vádja alól — vádelejtés folytán — felmentetett. Hegyi Ferencz h.-városfalvi lakos lopás vétségének vádja alól felmentetett. Pintyi János bethlenfalvi lakos lopás vétsége miatt 3 hónapi fogházra; Andras Rózsi szintén lopás vétségéért 12 napi fogházra ítéltettek Székely András, Boros András János és Tifán Ferencz zetelaki lakosok szerencsejáték elkövetett kihágás; Biró Antal János szint zetelaki lakos lopás vétségének vádja alól felmentettek. Pal Gergely és Bakk Ferencz kecsesi lakosok sulyos testisértés vétségéért 15—15 napi fogházra s 10—10 K pánbírságra; Keresztes János gypesi lakos jogtalan elsajátítás vétségéért 5 K fő- és 5 K mellekbüntetésre ítéltetett.

A zálogház becsülete. A „Székely-Udvarhely” folyó évi 14. számának „Hitelügy” rovatában egy közlemény jelent meg, melyben czikkirő teljes elismeréssel adózott a Magyar Földhitelintézet önérdék nélküli, hazafias áldozatkészségből eredő munkálkodásáért a közvetlen intézőknek s többek között vármegyénk érdemes főispánjának is az üdvös kezdeményezésért Másfelől pedig szintén teljes nyíltsággal ostromozta „a zálogházak botrányosan magas kamatu hitelnújtás”-át s felhívta az illetékes köröket, hogy találjanak utat-módot a legszegényebb néposztálynak — mely kénytelen igénybe venni a 16 százalékos hitelt — megszabadítására, megmentésére. Sőt tovább menve, egyenesen kérdőre vonja, hogy: „Miért tűri a hatóság ezt az önkéntes megayuzatását a szegény iparos közönségnek?” Végül pedig helyteleníti „az árveréseknek — habár hatóság közbejöttével történő — ugyszólva sutytyomban való megtartás”-át

világosan arra czélok, hogy azoknak megtartása határidejét a legszélesebb körben — tehát nemcsak dobolás utáni kikiáltással, hanem hirdetések útján is — hirdessék ki. Ezen közérdekű, minden személyes, avagy jogos magánérdek bértése nélküli cikkelyre a helybeli „Zálogkölcson Intézet és Betéti Pénztár Részvénytársaság” igazgatósága ugyancsak a „Székely-Udvarhely” f. évi 15-ik számában védekezik s akkori kijelentése szerint — sajtóper is indított a cikkirő ellen: „becsületsértés” czímen. Azonban a helybeli kir. törvényszék vádpancája 1056—902. bf. sz. végzésével lapunk felelős szerkesztőjét — aki noha az inkriminált cikknek nem volt szerzője, a felelősséget a közleményért elvállalta — a vád alól felmentette, illetve a vizsgálatot elrendelő végzés megváltoztatásával, magánvádlót vizsgálat elrendelése iránti indítványával elutasította.

Közgazdaság

A méhészet egyik legszebb, legnemesebb és leghasznosabb gazdasági foglalkozás. S tekintettel arra, hogy vármegyénk igen alkalmas ennek fokozottabb mérvű kultiválására, nagyban elősegítené a székely-kérdésnek vármegyénket érdeklő megoldását. Juttassuk tehát jövedelmi forráshoz a kisgazdákat; alakítsunk méhészeti társulatokat, szövetkezeteket! — Ennek előkészítésén azonban munkálkodni kellene, még pedig teljes nyilvánossággal. Alkalmadtán elmondjuk nézeteinket erről is. Most csupán arra szorítokozunk, hogy megemlítsük Nagy János kolozsvári m. kir. méhészeti szaktanárnak vármegyénkben tett közelebbi látogatását. A szaktanár e hó 7-én Szent-Erzsébeten, Oláh-Hidegkúton és Nagy-Solymoson előadásokat tartott; ez utóbbi helyen Sándor Albert földirtokos nagyszabású méhesében, hol igen hasznos gyakorlati fogásokat mutatott be. Mind a három helyen sok hallgatója volt az előadásoknak.

Hivatalos rész.

Ismeretlen helyre távozott fiu. Udvarhely-vármegye alispánjától. Sz. 7270—902. alisp. Valamennyi község előljáróságának, Körözés végett értesitem, hogy felsőboldasszonyfalvi Kis Mózesnek egy 18 éves fia folyó hó 9-én a háztól ismeretlen helyre eltávozott. Személyleírása: Neve Kis Mózes, életkora 18 éves, termete közép, ruházata kávészínű kalap, fekete bolti posztó ujas, kanczos száru csizma, írni-olvasni nem tud, magyarul beszél. Ismertető jele: felszemére vak Székely-Udvarhelyt, 1902. évi május hó 18-án. Alispán helyett: gr. Lázár, főjegyző.

Sertésvész. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 7352—902. alisp. Udvarhely város polgármestere és valamennyi község előljáróságának, Közhírrététel végett értesitem, hogy Fiafalva község sertés állományában a sertésvész szörványosan fellépve, az udvarzárlat elrendeltetett. Sz. Udvarhelyt, 1902. évi május hó 14-én, Dr. Damokos, alispán

Apró hirdetések.

E rovathon minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Fernengel Gyulánál kaphatók.

RISS FAGYLALT és legfinomabb cukrász-sütemények **Ernst György cukrászatában** Székely-Udvarhelyt (Főter, piaczsor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Eladó. A Kossuth-utca 10. számú épületes belső telek rendezett nagy gyümölcsös kerttel, örökáron eladó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Eladó telkek. Az Alsó-malom-utczában két egymás mellett lévő épületes beltelek örökáron eladó. Értekezhetni Daróczi József tulajdonossal. 2-3

Kádár üzletemet

van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. Raktáron tartok **boroshordókat, fenyőkádákat, csebreket, kártyákat és dézsákat.** Elvállalok gyári, raktár- és pinczeberendezéseket pontos és szolid kivitelben. *Javításokat gyorsan és olcsón teljesítek. Hordók hitelesítését elvállalom.*

Gergely-féle sósfürdőt

kibéreltem s a legfontosabb kiszolgálás mellett **minden nap meleg fürdővel** szolgállok. Szives pártfogást kérve, vagyok kész szolgálattal: **Magyari István,** kádár-mester és fürdőbérő. 1—25

Eladó vagy kiadó.

Szabó Albert kir. közjegyző ur háza eladó, vagy f. év szeptember 1-től kiadó. 1—3

Udvarhelymegyei Tak. Pénzt. R T.

Hirdetmény.

Az „Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvény-Társaság” folyó évi **julius hó 1-től kezdve** a betéti kamatlábat 4 % százalékra (adómentesen), a kölcsönök utáni kamatlábat pedig 7 % százalékra szállítja le.

Székely-Udvarhely, 1902. május hó 21

1—2

Az Igazgatóság.

BURGONYA

igen szép kék fajta rékája 44, sárga 60 filler; korpa törökbuza szintén a legjutányosabb napi áron kapható

Gál János

fűszerkereskedésében
Székely-Udvarhelyt.

322—902. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszterezébányai kir. törvényszéknek 1902. évi 1515 p. számú végzése következtében dr. Papp Ferencz ügyvéd által képviselt Beszterezébányai takarékpénztár javára Józsa Lajos és t. h.-almási lakos ellen 170 K s jár. erejéig 1902. évi április hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3140 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Józsa Lajosnál 2 ló, 2 lóhám, 1 szekér és trágya, II. Plat János és Plat Józsefnél 1 gőzkazán és 1 eszlőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek z. oklándi kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 168 -2. számú végzése folytán 170 K tőkekövetelés, ennek 1902. évi február hó 12. napjától járó 6 százalék kamatai, 1/3 százalék váltó díj és eddig összesen 96 K 90 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig H.-Almáson alpereseknél leendő eszközzésére 1902. évi május hó 31. napjának délutáni 1

órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi május hó 9. napján.

POLLÁK IGNÁTZ,
kir. bírósági végrehajtó.

344—1902. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1902. évi 1631 p. számú végzése következtében Ádám Károly brassói ügyvéd által képviselt Osztrák-Magyar bank fiók javára, Szabó Ferencz Gábor és t. ellen 120 K jár. erejéig 1902. évi április hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 690 koronára becsült következő ingóságok u. m.: I. Szondi Jánosnál 1 szekér, II. Boka Jánosnál 3 szekér, 2 vaseke és 2 ló, III. Sándor Mihálynál 2 szekér, 1 ünőtinó és 1 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a z. oklándi kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 123 -2. számú végzése folytán 120 K tőkekövetelés, ennek 1901. évi november hó 16. napjától járó 6 százalék kamatai, 1/3 százalék váltó díj és eddig összesen 74 K 60 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig H.-Almáson alpereseknél leendő eszközzésére 1902. évi május hó 31. napjának délutáni 4

órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi május hó 12-én.

POLLÁK IGNÁTZ,
kir. bir. végrehajtó.

212 végreh. szám.

Árverési hirdetmény

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oklándi kir. járásbírósnak 1900. évi Sp. 571—2. számú végzése következtében hivatalból képviselt özv. Gábor Györgyné vargyasi lakos javára, ifj. Nyáguj János száldobosi lakos ellen 152 K 30 f s jár. hátralék erejéig 1901. évi július hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 716 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 90 drb juh, 1 disznó és 7 malacz nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 138—2. számú végzése folytán 452 K 30 f tőkekövetelés, ennek 1902. évi április hó 14-ik napjától járó 5 százalék kamatai, 1/3 százalék váltó díj és eddig összesen 24 K 40 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Száldoboson alpereseknél leendő eszközzésére 1902. évi május hó 30-ik napjának délutáni 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett,

legfőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi április hó 27-ik napján.

POLLÁK IGNÁTZ,
kir. bírósági végrehajtó.

Megérkezett

és csak rövid ideig látható
Székely-Udvarhelyt, a főtéren
az eredeti angol

TENGERI BUVÁR

mely teljes felszereléssel a víz alá megy, ott különféle munkát végez, ugymint: ir, kalapácsol, továbbá telefon utján beszél a közönséggel és dalol. A buvár előadások láthatók d. u. 4 órától este 9 óráig, mely idő alatt negyed óránként a víz alá megy.

Belépti-díj: I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.

NEMZETI PANORÁMA

érdekes és tanulmányos látványosságokkal; hol kiválóan kiemelendő:

az angol-bur háború.

Minden látogató ajándékot kap. Továbbá ajánlom nagyszerűen berendezett

LÖVÖLDÉMET,

mely szép tábla-képekkel van ellátva, nagy mennyiségű czéltáblákkal.

Nagyszámu látogatást kér

a tulajdonos.

329—1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1902. évi 1630/p. számú végzése következtében Adám Károly brassói ügyvéd által képviselt Osztrák-magyar bank bassói-fiók javára Szabó Ferencz Gábor és társa h.-almási lakosok ellen 100 K s jár. erejéig 1902. évi április hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 940 koronára becsült következő ingóságok, u. m. I. László Istvánál 2 ökör, 2 szekér, trágya és széna, II. Boka Jánosnál 3 szekér, 2 vaseke és 2 ló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró-ság 1902. évi V. 122/2. számú végzése folytán 100 korona tökekötetés, ennek 1901. évi november hó 18-ik napjától járó 6 százalék kamatai, 1/2 százalék váltó-díj és eddig összesen 70 K 20 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig H.-Almásan alpereseknél leendő eszközölésére 1902. évi május hó 31-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt H.-Oklándon, 1902. évi május hó 12-ik napján.

POLLÁK IGNÁTZ,
kir. bírósági végrehajtó.

319—902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1902. évi 2035/p. számú végzése következtében dr Pap Ferencz ügyvéd által képviselt brassói nemzeti bank javára Kecskés József és társ. muzsnai lakosok ellen 70 K s jár. erejéig 1902. évi április hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Zoltán Mártonnál 2 ökör, II. Bán Gergelynél 2 ló és 1 szekér, III. Bán Mihálynál 2 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró-ság 1902-ik évi V. 136—2. számú végzése folytán 70 K tökekötetés, ennek 1902. évi január hó 16-ik napjától járó 6 százalék kamatai, 1/2 százalék váltó díj és eddig összesen 94 K 75 f-ben biróilag már megállapított költségek erejéig Muzsnában alpereseknél leendő eszközölésére 1902. évi május hó 28-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi május hó 9. napján.

POLLÁK IGNÁTZ,
kir. bir. végrehajtó.

1—1

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Pórkártár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
** csész. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Raktár: Nagysolymosi Koncz Ármin gyógyszer-tára Székely-Udvarhelyt. 20—29

Kézi jégkészítő gép.

Tíz perc alatt tiszta, bakteriummentes táblajég készíthető a legegyszerűbb és legolcsóbb eljárás szerint. **Képviselek** — megfelelő biztosíték mellett — **Csik- és Udvarhelyvármegyék részére** kerestetnek. — Ajánlatok: „Székely-Udvarhely 3531. sz. **Rudolf Mosse** Wien I., Seilerstätte 2.” czimen teendők. 1—2

Egészen új!

A mai kor igényeinek megfelelő fűszer- és vegyesáru cikkekhez való berendezés a Theil-féle üzletből **eladó**. — Bármikor megtekinthető: **Szentpétery Gergely** tulajdonosnál Székely-Udvarhelyt. 1—0

Hölgyek részére nélkülözhetetlen

Legjobb szépitő szer.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit Krém,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsirmentes.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

Margit hölgypor (3 színben) 1.20 fillér,

Margit szappan 70 fillér,

Margit fogpép (Zahnpaste) 1 kor.,

Margit arczvíz 1 kor.

Számtalan elismerő és köszönő levél!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban,

drogériában és illatszertárakban.

Pórkártárak Székely-Udvarhelyen,

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Törvényesen védve!

Utánzatoktól óvakodjunk!

Hamisítók bíróság üldöztetnek.

Koncz Ármin,
solymosy János
gyógyszerértárakbau,

Csodás,
gyors
hatásu.

Obendorf répamag és angol perjefümag.

Mélyen tisztelt háziasszony!

Bátorkodom becses tudomására hozni, hogy

az elismert legjobb minőségű aradi lisztekből

állandó nagy raktárt tartok, valamint a fűszerszakmába vágó összes aruk nagy választékban vannak raktáron, ugyszintén mindennemű gazdasági- és veteménymagvak a legolcsóbb árak szerint számíttatnak.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

Tibád Ignác.

Szolid és pontos kiszolgálás.

lamilag olmozott löhere- és luczeri magvak.

Mindennapi friss a legolcsóbb napi árak.

Hazai ipar! Szolid munka! Olcsó ár!

ALBERT PÉTER

kovács-mester

Székely-Udvarhely Kosuth-utca 74.

Allandó raktárt tart
legjobban elkészített és legkülönbözőbb
kivitelű modern

KOCSIKBÓL.

Használt kocsikat becserél, vagy
kijavit a legpontosabban, szolid ki-
vitelben és olcsó arak mellett.

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet

Székely-Udvarhelyt, a Főtéren,

Barcsay Karoly

divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket ugy helyben, mint
vidéken legpontosabban, a legegyszerűbb-
től a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kapornák és természet-
sőt egész udvarok gyászba vonását is el-
vállalja. Hullákat exhumáltat s bárhonnan
elszállítat. Raktárt tart fa- és érez-
koporsókból, szemfedelek-, párnák-, sza-
lagok- és egyéb gyászkelekből min-
dig nagy választékot. Új gyászkecsik
fényes felszerelésekkel, testörök s az
összes temetési személyzet ruhazata tel-
jesen magyar. Főelve: olcsó és pontos
kiszolgálás. 17-52

Épület- és butorasztalos.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű
közönséget, hogy mindennemű azasztalos iparba
vágó munkálatokat elvállalok, így jutányos áron
és szolid kivitelben készítek szoba- és konyha-
berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek
padlását, ajtókat és ablakokká való felszerelését
különösen ajánlom remek művű íróasztalaimat
könyv- és írományállványaimat.

Közszégi jegyzői és bírói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját
50-53 házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

Nyomatott a kiadó- és lapkiadó-szerkesztő Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1902.

Az „Oroszlánhoz” Székely-Udvarhelyt.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a
helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

FÜSZERKERESKEDÉST

nyitottam. A fűszerszakmába vágó összes áruk, a legkitünőbb minőségű

aradi lisztek minden számban.

Finomított cukor, kávé, rizs, kásák, mindennemű gazdasági- és
veteménymagvak, államilag ólmozott arankamentes lóhere-, luczerna-, oben-
dorfi répmagvak. Az idény beáltával zöld főzelékek, u. m.: saláta, karfiol,
zöld-bab stb., stb. a legolcsóbb napi áron.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kitünő tisztelettel:

SZABADY JÁNOS.

6-12

Kitünő minőségű áru a jelszavam.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echt und
aus der Fabrik
A. Thierry in Prag
bei Rohitsch-Sauerbrunn

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen
hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban, enyhíti
a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s gyógy-
gyítja a legrégebb bajokat. 2. Kitünő hatása van a torokgyulladás, rekedtség
és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógy-
gyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szaggatásokat a testben. 5. Szelíden
mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, meg-
szabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az átvégnyat s az
emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és száj-
rothadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fel-
büfögést, a szájnak s a gyomornak büztét. 7. Külsőleg csodálatos gyógy-
hatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak,
megfagyott s megégett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb.
esetében megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényit, fül-fájdalmat
stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hami-
sitástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. karto-
nokban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg
4 korona. Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel
Szétküldés csak előfizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és
majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél
utólérhetetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű
mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben, to-
vábbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-
evesedéseknél, vágás szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.:
üveg, szálka, homok' tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény,
karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgülyés, a lábna járásközben tör-
tént kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi ki-
sebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag
az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal
együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek minden-
kit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe
be van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal
Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulhatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve,
sőt ellenkezőleg, minél régibb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a
forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segitenek és ered-
ménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy
hasonló feldicsért érték- és hatáskülsőli ugynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt
haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett tel-
jesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshető-
ségekre készletben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét
magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és czimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Orangyal-gyógyzertár” Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn
mellett. Központi raktár Budapesten Török F. gyógyzertárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógy-
tárban és Bécsben Hradý L. gyógytárban.